

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1168/11
16.11.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Михаила Рулића и Јелене Боровац, чланова већа, у спору по тужби тужиоца Ж.С.из К, кога заступа пуномоћник А.Ј, адвокат из Н.С, против тужене Републике Србије, Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, Београд, коју заступа Републичко јавно правобранилаштво, ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 5441/10 од 22.06.2011. године, у седници већа одржаној дана 16.11.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

I О ревизији тужене Републике Србије – Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, из Београда, одлучиће се као о изузетно допуштеној.

II ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Новом Саду Гж 5441/10 од 22.06.2011. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П 6332/2010 од 21.04.2010. године, у делу у коме је усвојен тужбени захтев и тужена обавезана да тужиоцу исплати парничне трошкове у износу од 17.000,00 динара и пресуђује:

ОДБИЈА СЕ као неоснован тужбени захтев тужиоца за исплату месечних накнада по основу допунске личне инвалиднине за период од 01.11.1999. до 31.03.2006. године у укупном износу од 56.129,78 динара, са каматом по стопи из Закона на појединачне месечне износе почев од доспелости па до исплате.

III Свака странка сноси своје трошкове спора.

IV ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова насталих у поступку по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 6332/2010 од 21.04.2010. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужба тужиоца у односу на тужену Аутономну покрајину Војводину – Покрајински секретаријат за социјалну политику и демографију Нови Сад повучена, те се парнични поступак обуставља у односу на ову тужену. Ставом другим изреке је одбијен приговор месне ненадлежности тог суда истакнут од стране тужене Републике Србије. Ставом трећим изреке је обавезана тужена Република Србија – Министарство рада, запошљавања и социјалне политике из Београда да тужиоцу на име разлике између припадајућег и исплаћеног дела инвалидских примања по правном основу стицања без основа на име допунске личне инвалиднине за период од 01.11.1999. године до 31.03.2006. године исплати износ од 56.129,78 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе ближе наведене у том ставу изреке. Ставом четвртим изреке је обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 17.000,00 динара, а ставом петим изреке је тужилац ослобођен обавезе плаћања трошкова судске таксе.

Виши суд у Новом Саду је пресудом Гж 5441/10 од 22.06.2011. године делимично усвојио жалбу тужене и првостепену пресуду преиначио у делу у којем је обавезана тужена да тужиоцу исплати законску затезну камату, па је обавезана тужена да тужиоцу исплати законску затезну камату на досуђене појединачне месечне износе из става трећег изреке првостепене пресуде и то на име допунске личне инвалиднине за период од 01.11.1999. до 31.03.2006. године, почев од 16. у месецу, па до исплате (уместо у 01-ог у месецу до исплате), док се у преосталом делу жалба тужене одбија и првостепена пресуда у побијаном непреиначеном делу потврђује, а ставом другим изреке је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова за састав жалбе.

Против наведене другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, на основу одредбе члана 395. ЗПП ради потребе уједначавања судске праксе.

Тужилац је поднео одговор на ревизију предлажући да се иста одбаци као недозвољена.

Решењем РЗ 130/11 од 19.10.2011. године Апелациони суд у Новом Саду није прихватио предлог тужене да се ревизијском суду предложи одлучивање о њеној ревизији изјављеној против другостепене пресуде у смислу одредбе члана 395. ЗПП, са разлога што се у конкретном случају ради о поступку о спору мале вредности сходно одредби члана 467. став 1. ЗПП.

Врховни касациони суд сматра да су у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији тужене, као о изузетно дозвољеној ревизији, која би у смислу одредбе 394. ЗПП у погледу времена изјављивања и лимита за ревизију из тог члана била недозвољена, јер је и по оцени ревизијског суда потребно размотрити правна питања од општег интереса и уједначити судску праксу новим тумачењем правне природе потраживања тужиоца у овом спору.

Сматрајући ревизију тужене изузетно дозвољеном, ревизијски суд је испитао другостепену пресуду на начин прописан у члану 399. Закона о парничном поступку и одлучио као у изреци ревизијске пресуде из следећих разлога:

Ревизија тужене је основана.

У спору по тужби тужиоца првостепени суд је утврдио:

Решењем Аутономне покрајине Војводина – Покрајинског секретаријата за здравствену и социјалну заштиту, Управа за борачко-инвалидска питања од 21.04.1992. године тужиоцу је као ратном војном инвалиду VIII групе са 40% инвалидитета признато право на допунску заштиту почев од 01.04.1992. па надаље док за то постоје законски услови. Решењем од 29.03.1993. године је замењено наведено решење и тужиоцу је признато право на допунску заштиту у износу који одређује Министарство за рад, борачка и социјална питања РС, почев од 01.01.1993. године па док за то постоје законски услови. Решењем од 23.06.2006. године тужиоцу је за стално престало право на допунску личну инвалиднину закључно са 31.03.2006. године и овим решењем замењено је решење од 21.04.1992. године. Утврђено је да је за период од 01.11.1999. до 31.03.2006. године тужиоцу исплаћен мањи износ од припадајућих инвалидских примања по основу признатог основа у укупном износу од 56.129,78 динара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, тужена је правноснажно обавезана да тужиоцу плати досуђену главницу и камату.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев изражавајући правни став да је незаконитим радом тужене дошло до уштеде у њеној имовини, јер тужиоцу није исплатила целокупно утврђено и признато потраживање по основу решења свог органа, на који начин се по оцени првостепеног суда тужена неосновано обогатила. Правни основ за досуду и обавезивање тужене, првостепени суд налази у одредби члана 210. ЗОО. Следом тога, изражен је и правни став да потраживања по основу неоснованог обogaћења застаревају у општем застарном року од 10 година прописаног у члану 371. ЗОО.

Другостепени суд је делимично усвојио жалбу тужене и преиначио првостепену пресуду у делу којим је тужена обавезана на исплату законске затезне камате, тако што је уместо од 01-ог у месецу па до исплате, тужена обавезана на исплату законске камате почев од 16-ог у месецу, а у преосталом делу је жалба тужене одбијена. Сматра да се ради о потраживању - исплати дуга, за који важи општи рок застарелости од 10 година прописан у члану 371. ЗОО, с обзиром да спорна потраживања нису повремени потраживања и да за њих није прописан посебан рок застарелости.

Супротно израженом ставу другостепеног суда, ревизијски суд утужено потраживање не сматра потраживањем за које је прописан застарни рок из члана 371. ЗОО, већ повременим потраживањем за накнаду штете настале неправилним и незаконитим радом органа тужене у смислу одредбе члана 172. став 1. ЗОО.

Тужба је поднета 26.11.2009. године. Утужена месечна накнада на име допунске личне инвалиднине се исплаћује месец дана уназад, што у конкретном случају значи да за месец новембар 2006. године се накнада исплаћује почев од децембра 2006. године и да застарелост у смислу одредбе члана 361. став 1. ЗОО почиње тећи за месец новембар почев од 16.12.2006. године. Стога су утужена потраживања застрела, а усвајање приговора застарелости има за последицу одбијање тужбеног захтева. Потраживање накнаде проузроковане штете застаревају у застарном року из члана 376. ЗОО, тј. у року од три године од дана када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило.

Ревизијски суд је стога на основу процесног овлашћења из члана 407. став 1. ЗПП усвојио ревизију тужене, преиначио нижестепене пресуде и као неоснован одбио тужбени захтев са разлога што су утужена потраживања застарела, одлучујући тако ставом другим изреке ревизијске пресуде.

Врховни касациони суд је применом одредбе члана 161. став 2. ЗПП, у вези одредбе члана 149. став 2. ЗПП одлучио да свака странка сноси своје трошкове спора (став 3. изреке).

Тужиоцу се не досуђују трошкови по основу одговора на ревизију, јер они у смислу одредби

Гужиноцу се не досуђују трошкови по основу одговора на ревизију, јер они у смислу одредаба члана 150. ЗПП нису били потребни ради вођења парнице.

Председник већа-судија

Стојан Јокић, с.р.